

3085
18.10.2016

541

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzük'ün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Çağlar DEMİREL

HDP Grup Başkanvekili

Diyarbakır Milletvekili

Darbe girişimi sonrasında ilan edilen OHAL kararının ardından 23 Temmuz'da Resmi Gazete'de yayımlanan ilk Kanun Hükmünde Kararname'de (KHK), "milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapılara" üyeliği veya irtibatı nedeniyle hakkında suç soruşturması veya kovuşturması yürütülenlerin pasaportlarının iptal edileceği belirtilmiştir. 667 Sayılı bu KHK ile Terör Mücadele Kanunu (TMK) kapsamında idari ve adli olarak soruşturulan ve hakkında davası olanların pasaportlarının çeşitli gerekçelerle iptal edildiği bilinmektedir.

Fakat bu süreçte İçişleri Bakanlığı pasaport iptalleri konusunda somut kriterler belirlemediği gibi, pasaportlara el koyma işlemi Emniyet Müdürlükleri tarafından oldukça keyfi biçimlerde uygulanmaya başlanmış durumdadır. Bu keyfi uygulamalar, haklarında herhangi idari ya da adli soruşturma dahi olmayan onlarca basın mensubu, avukat ve akademisyeni de etkilemiş olup, ilgili meslek gruplarındaki çalışanların yurtdışında mesleklerini icra etme, eğitimlerine devam etme ya da araştırma inceleme yapma haklarının ellerinden alınmasına neden olmaktadır.

Bu çerçevede;

1. 667 sayılı KHK'nin 23 Temmuz 2016'da yayınlanmasının ardından Türkiye genelinde toplam kaç kişinin pasaportu iptal edilmiş ya da pasaportuna "zayi kaydı" düşülmüştür?

3. 23 Temmuz 2016 tarihinden bugüne Türkiye genelinde türlerine göre iptal edilen ya da zayi kaydı düşülen toplam pasaport sayısı kaçtır?
4. 667 sayılı KHK'nin 23 Temmuz 2016'da yayınlanmasının ardından pasaportuna el konulan vatandaşlar somut olarak hangi kriterler esas alınarak bu uygulamaya maruz bırakılmışlardır?
5. Haklarında idari ya da adli soruşturma olan bazı vatandaşların eşleri ya da çocuklarının da pasaportlarının iptal edildiği bilinmektedir. Bu uygulamanın amaç ve dayanağı nedir? Bu uygulamanın hukuktaki 'cezanın şahsiliği' ilkesine aykırı olduğu görüşüne nasıl yanıt verirsiniz?
6. Pasaport iptali dışında yüzlerce vatandaşın yurt dışına çıkmaya çalıştıkları esnada pasaportlarına 'zayi kaydı' düşülerek çıkışlarının engellendiği bilinmektedir. Bu uygulamanın yasal dayanağı nedir?
7. OHAL'de alınması gereken bir tedbir olarak ortaya çıkan, fakat aynı zamanda seyahat özgürlüğü ve çalışma hakkını ihlal etmesi sebebiyle Anayasaya aykırı bir uygulama olarak ortaya çıkan pasaport iptali uygulamasının ne zaman sonlandırılması düşünülmektedir?
8. Şimdiye dek aralarında uluslararası kamuoyunca tanınan ve saygı gören onlarca gazeteci, akademisyen ve hukukçunun yurt dışına çıkışını engelleyen pasaport iptali uygulamasının Türkiye'ye uluslararası camiada prestij kaybettirdiği görüşüne nasıl yanıt verirsiniz?